GEMEENTE ENSCHEDE

MEMO

Datum: 29-08-2025

Aan: Stadsdeelcommissie Noord

Van: Strategie en beleid sociaal domein & Stadsdeelmanagement Noord

Onderwerp: Sociale voorzieningen in Noord-Noord

Op 11 februari 2025 bespraken we het Jaarplan Noord 2025 in de stadsdeelcommissie Noord. Tijdens de bespreking is een toezegging gedaan aan Dhr. T. ten Vergert om een overzicht te maken van de verschillende ontmoetingsplekken in stadsdeel Noord(-noord) en hun meerwaarde binnen onze visie Inclusief Enschede – sociale basis.

In dit memo beschrijven we kort waarom de sociale basis belangrijk is en welke rol ontmoetingsplekken daarin hebben. Daarna zetten we onder elkaar welke ontmoetingsplekken er in Noord-noord zijn en hoe zij een rol (kunnen) vervullen in de sociale basis in Noord-noord.

Een inclusief Enschede heeft een sterke sociale basis

Met de visie ‘opgave inclusief Enschede’ heeft de raad in 2023 aangegeven waar we ons in Enschede voor inzetten, namelijk:

- We werken aan bestaanszekerheid
- We maken gezond leven makkelijker
- We vergroten kansengelijkheid

In verschillende visies, programma’s en beleidsstukken is dit verder uitgewerkt. Daarin komt veelvuldig terug dat een sterke sociale basis belangrijk is, omdat het essentieel is voor het welzijn en de veerkracht van inwoners. Daarnaast zorgt een sterke sociale basis ervoor dat we minder zware, dure zorg nodig hebben.

Voldoende ontmoetingsplekken zorgen voor een sterke sociale basis

Om de sociale basis te versterken, kun je als gemeente een aantal dingen doen. Bijvoorbeeld:

- Bewonersinitiatieven ondersteunen en faciliteren
- Als professionals samenwerken met het informele netwerk in een wijk
- Zorgen voor voldoende plekken in de buurt waar mensen elkaar kunnen ontmoeten

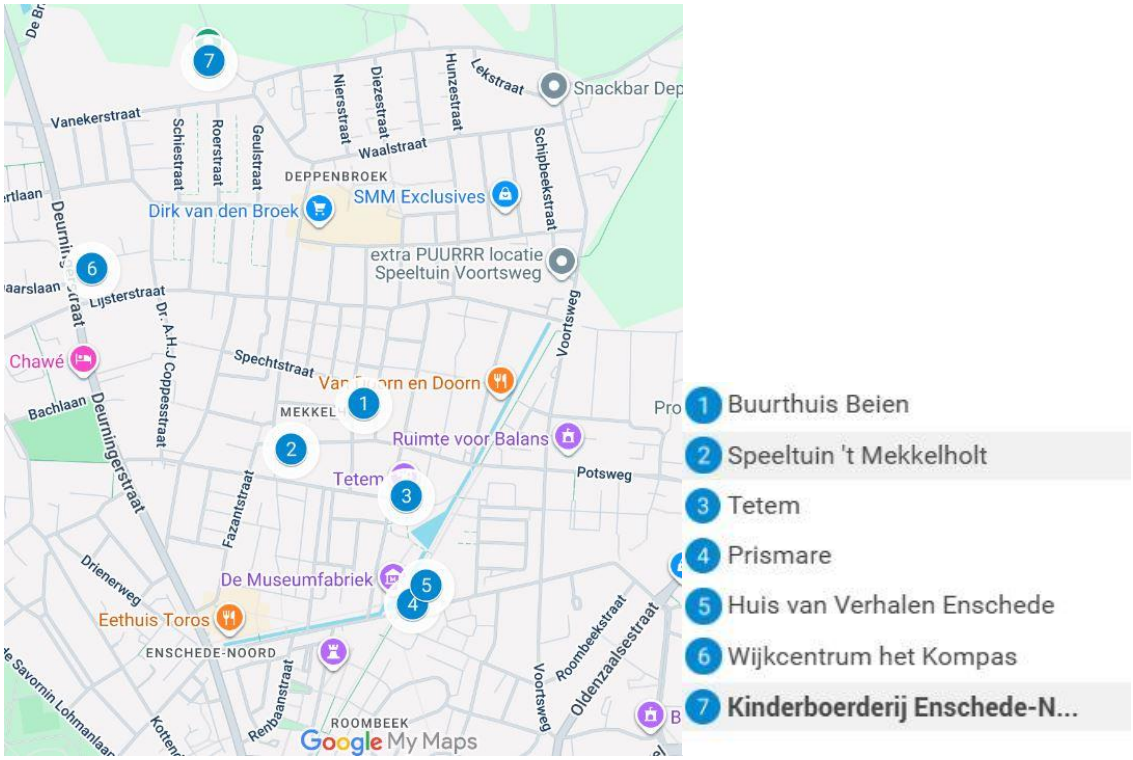
In Enschede investeren we dus in ontmoetingsplekken, omdat we daarmee de sociale basis versterken. Bij een ontmoetingsplek kun je van alles doen: buurtgenoten ontmoeten, vrijwilligerswerk doen of hulp krijgen om jezelf beter te redden in de samenleving. Soms ontwikkelen en beheren we zelf een ontmoetingsplek (zoals bij het Kompas). En soms faciliteren we inwoners bij hun eigen initiatief om een activiteit of een ontmoetingsplek te organiseren.

De ontmoetingsplekken in Noord-noord

Ook in Enschede Noord(-noord) versterken we de sociale basis. In de buurt zijn verschillende plekken waar je anderen kunt ontmoeten: scholen, (sport)verenigingen, cafés en winkels. Ook zijn er steeds meer zorginstellingen en locaties voor dagbesteding die hun deuren openen voor de buurt.

Hieronder lichten we 6 ontmoetingsplekken uit die op hun eigen, unieke, manier bijdragen aan een sterke sociale basis in Noord-noord:

1. **Kinderboerderij Noord**
   De kinderboerderij Noord is een fijne plek aan de rand van de stad in het groen. De kinderboerderij focust zich op educatie over dierenwelzijn en natuur. Jong en oud kan elkaar hier ontmoeten.
2. **Prismare en Huis van Verhalen**
   a. Prismare is een multifunctionele accommodatie met de focus op sport, sociaal en maatschappelijke activiteiten.
   b. Het Huis van Verhalen stimuleert en faciliteert ontmoeting tussen inwoners in Noord, in het bijzonder met de focus op de vuurwerkramp in Enschede. Bij het Huis van Verhalen kun je samen met buurtgenoten koken en/of een maaltijd eten.
3. **Speeltuin Mekkelholt**
   De speeltuin biedt kinderen een speelomgeving waar zij kunnen spelen en bewegen. Daarnaast is het een ontmoetingsplek voor buurtbewoners van alle leeftijden.
4. **Buurthuis Beien**
   Buurthuis Beien is een bewonersinitiatief in Mekkelholt. Het wordt volledig door vrijwilligers uit de buurt beheerd. Hiermee onderscheiden zij zich van de andere voorzieningen. Bij Beien ontmoet je buurtgenoten en kun je vrijwilligerswerk doen. Het thema duurzaamheid is belangrijk bij Beien. Er is een keuken met buurtmaaltijden, een moestuin en een tiny forest.
5. **Tetem**
   Tetem legt haar focus op digitale media, techniek, wetenschap en design. Er is een café waar je vegetarisch kunt lunchen en er zijn tentoonstellingen en activiteiten die aansluiten bij de wereld van nu en maatschappelijke vraagstukken.
6. **Het Kompas (november open)**
   a. In het Kompas werken inwoners, maatschappelijke partners en de gemeente samen aan vraagstukken die spelen in de wijk. Er is een ontmoetingsruimte en er wordt aandacht besteed aan activering van buurtbewoners. Het Kompas biedt ruimte voor allerlei wijkinitiatieven.
   b. Power wordt een onderdeel van het Kompas. Power geeft inwoners de mogelijkheid om eigen kennis en kwaliteiten te laten zien, door te geven aan andere wijkbewoners en zichzelf verder te ontwikkelen.

Ontmoetingsplekken versterken elkaar

Het is de bedoeling dat ontmoetingsplekken elkaar versterken en overlap zo veel mogelijk tegengaan. Ze zijn allemaal belangrijk en elke plek spreekt een andere soort buurtbewoner aan. Elke plek wordt ondersteund vanuit Stadsdeelmanagement (SDM) en het buurtwerk van Incluzio. Marijn, de buurtwerker in Noord-noord heeft als opdracht om de samenwerking tussen de verschillende wijkvoorzieningen te versterken. Hij geeft aan:

“Om de sociale basis in de wijk te verstevigen en dit op een duurzame manier te doen, is het natuurlijk belangrijk om aan te (blijven) sluiten bij de ideeën en behoeften van de gemeenschap zelf en wat er al aanwezig is in de wijk. In dit geval de aanwezige ontmoetingsplekken. Een regelmatig terugkerende lunch was dan ook een idee dat ontstond uit de gesprekken met hen. Een middel om elkaar te leren kennen, behoeften te delen en ideeën samen verder ontwikkelen, vanuit de voorzieningen zelf. En wat zijn die ideeën en behoeften dan? Hier een paar van de eerste lunch:

- *“Door elkaar en elkaars programma’s te kennen kun je bewoners goed doorverwijzen zodat iedereen op zijn plek terecht komt”*
- *“Met elkaar delen van signalen om zo een goed beeld te krijgen van de behoefte van de bewoners en daar dan gezamenlijk op in kunnen spelen”*
- *“Door goed met elkaar af te stemmen over focus in thema’s en programma’s voorkom je dat je concurrenten wordt. Sterker nog, daar ontstaat dan zelfs misschien ruimte voor samenwerking”*
- *“Het hebben van korte lijnen met elkaar en de neuzen dezelfde kant op. Zodat zaken niet langs of door elkaar heen lopen in de wijk. Gestroomlijnd.”*
- *“Vooral met elkaar blijven lunchen, eten verbindt.”*

Kortom
Zeker nu we de komende jaren verder werken aan het versterken van de sociale basis, zijn goede ontmoetingsplekken erg belangrijk. Het helpt ons om hulp en ondersteuning dichterbij en samen met inwoners te organiseren. Dat helpt om de maatschappelijke opgaves zoals bijvoorbeeld vergrijzing en de stijgende zorgkosten goed op te kunnen vangen. Omdat we steeds meer mensen moeten helpen met minder personeel en geld, betekent het dat inwoners meer zelf en samen moeten doen. Met andere woorden: de sociale basis moet sterker worden. Het faciliteren van goede (fysieke) plekken waar dat kan, is dan een belangrijke voorwaarde. Daarom zijn we in Noord-noord blij dat we ontmoetingsplekken hebben die elkaar versterken en samen willen bouwen aan een sterke sociale basis. Met allemaal een uniek DNA en allemaal verschillend voorzien in de behoeften van inwoners.